

Biuletyn Polonistyczny

20.03.2025

Data wydarzenia: 03.06.2025 - 04.06.2025

Galeria postaci. Mapa miejsc. Edmundowi Niziurskiemu w 100. rocznicę urodzin

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Kielce

Organizatorzy: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Instytut Literaturoznawstwa i Językoznawstwa UJK w Kielcach, Zakład Badań Kulturowych ILiJ, Literaturoznawcze Koło Naukowe „Pryzmat” zapraszają na Ogólnopolską Konferencję Naukową pod honorowym patronatem JM Rektora UJK prof. dr hab. Beaty Wojciechowskiej, Wojewody Świętokrzyskiego Józefa Bryka, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Renaty Janik, Prezydenta Miasta Kielce Agaty Wojdy *GALERIA POSTACI. MAPA MIEJSC. Edmundowi Niziurskiemu w 100. rocznicę urodzin*, która odbędzie się w dniach 3-4 czerwca 2025 w Kielcach.

W Księdze dla starych urwisów. Wszystko, czego jeszcze nie wiecie o Edmundzie Niziurskim Krzysztof Varga (2019) zadaje szereg ważnych pytań, które motywują do wieloaspektowego spojrzenia na twórczość pisarza z Kielc. Wśród kwestii poruszanych przez krytyka szczególnie aktualne wydają się następujące:

Co takiego było w pisarstwie autora *Sposobu na Alcybiadesa*, że jego historie, rozgrywające się w zgrzebnej Polsce, tak bardzo przemówiły nam do serca, ale i do rozumu? (...) Dlaczego i Zygmunt Miłoszewski, i Jerzy Pilch, i Juliusz Machulski, i Mariusz Czubaj, i Grzegorz Kasdepke oraz wielu innych na stronach tej książki przyznają: Niziurski naszym Mistrzem był i potrafią na wrywki z pamięci zacytować fragmenty jego powieści? (Varga 2019).

Zapraszamy naukowców i miłośników prozy autora *Księgi urwisów*, by wspólnie poszukiwać odpowiedzi na powyższe pytania z perspektywy, między innymi, koncepcji miejsc autobiograficznych (Czermińska 2011), kartografii krytycznej (Rybicka 2013), *Children Studies* (Lenzer 1991, Szymborska 2014). Mamy nadzieję, że spuścizna pisarza, poddana oglądowi w 100. rocznicę jego urodzin, zarówno w kontekście tradycyjnie prowadzonych badań nad literaturą, jak i w świetle współczesnych, nowatorskich ujęć metodologicznych, stanie się również okazją do refleksji nad szeroko rozumianymi eksplikacjami tekstów kultury. Rok 2025 ogłoszony w Kielcach Rokiem E. Niziurskiego, może być początkiem nowych

poszukiwań badawczych i głębszych eksploracji metodologicznych. Nadmieniamy, że udział w wydarzeniu zapowiedziała rodzina Jubilata.

Zapraszając Państwa do udziału w konferencji, nadmieniamy, iż nawiązuje ona do tradycji badań nad literaturą współczesną, w tym regionalną (świętokrzyską) w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach. Wiele sesji naukowych zainicjował prof. Jan Paćławski, dlatego w Roku Jubileuszu Niziurskiego świętować będziemy również 90. rocznicę urodzin Pana Profesora.

Proponujemy, aby w dyskusji znalazły się następujące zagadnienia:

1) Proza Edmunda Niziurskiego dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych

- perspektywa Children Studies w książkach Edmunda Niziurskiego;
- kulturowe twarze dzieciństwa: homo ludens, homo domesticus, homo legens (Grzegorz Leszczyński);
- proza Niziurskiego jako "miejsce spotkań" pokoleń (młodzi (re)contra starsi);
- twórczość Edmunda Niziurskiego jako klasyka literatury dla dzieci i młodzieży;
- typologie gatunkowe prozy (od powieści dla niedorośłego odbiorcy do prozy dla dorosłych, warsztat pisarski);
- książki autora Sposobu na Alcybiadesa w recepcji czytelniczej;
- „archeteksty” a toposy w prozie Edmunda Niziurskiego (przemieszczenia kulturowe);
- zagadnienie intertekstualności (wpływy i zależności, komparatystyka, aluzja literacka);
- cykle literackie (zbliżona problematyka, sposób prezentacji, tożsamość genologiczna, sygnały tytułowe);
- stylizacja językowa (slang młodzieżowy, język nauczycieli, językowe wykładniki dyskursu międzypokoleniowego);
- fenomen pamięci i tożsamości - (re)konstrukcje kielecczyzny w prozie autora *Księgi urwisów* (zabytki, krajobraz, infrastruktura, toponomastyka i onomastyka, miejsca autobiograficzne);
- (re)wizja rzeczywistości w prozie dla dorosłego odbiorcy.

2) Kulturowe i naukowe konteksty

- ilustracje pozwalają lepiej „rozumieć” - funkcje, typy, role ilustracji;
- instytucje wydawnicze oraz czasopisma publikujące prozę Niziurskiego;

Biuletyn Polonistyczny

- adaptacje filmowe książek kieleckiego pisarza;
- Edmund Niziurski w radiu (słuchowiska, wywiady, felietony);
- praca redakcyjna Edmunda Niziurskiego;
- krytyka literacka wobec fenomenu autora;
- konferencje naukowe poświęcone twórczości Edmunda Niziurskiego;
- twórczość literacka Edmunda Niziurskiego w badaniach naukowych;
- inne.

Podane tematy stanowią jedynie propozycje ze strony Organizatorów. Każdy pomysł dotyczący Niziurskiego będzie przez nas mile widziany. Zaproszenie kierujemy do badaczy literatury, w tym dziecięcej i młodzieżowej, językoznawców, kulturoznawców, medioznawców, filmoznawców, historyków, krytyków literackich, pedagogów, artystów-grafików, dziennikarzy, bibliotekarzy, nauczycieli, doktorantów, studentów oraz wszystkich tych, którzy, jako czytelnicy prozy E. Niziurskiego, chcieliby się podzielić swoją refleksją na temat lektury jego utworów. Chętnych zapraszamy również do bezpłatnego udziału w konkursach inspirowanych twórczością Edmunda Niziurskiego oraz w warsztatach i innych wydarzeniach towarzyszących Jubileuszowi (informacje na stronie <https://ilij.ujk.edu.pl/niziurski2025>).

Na Państwa **zgłoszenia** czekamy do 9 maja 2025 (niziurski2025@ujk.edu.pl; formularz dostępny na stronie internetowej konferencji wraz z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych).

Na prezentację referatów przewidujemy około 15 minut.

Konferencja ma mieć charakter hybrydowy, zatem wystąpienia mogą odbywać się zarówno w formie stacjonarnej, jak i zdalnej.

Opłata konferencyjna wynosi 500 zł (pracownicy naukowci), 400 zł (nauczyciele, doktoranci i studenci). Nie obejmuje kosztów dojazdów i noclegów. Należy ją wnieść do 16 maja 2025 (konto: BANK MILLENNIUM 31 1160 2202 0000 0003 3754 1719; imię i nazwisko; dopisek: Niziurski2025).

Autorów zainteresowanych publikacją tekstów informujemy, że pozytywnie zrecenzowane artykuły ukażą się jeszcze w 2025 r. w punktowanych czasopiśmie naukowych (m.in. UJK). Redaktorzy zastrzegają sobie prawo wyboru tekstów. Planujemy również wydanie monografii wieloautorskiej (2025/2026).

Szczegółowe informacje organizacyjne prześlemy w maju.

Liczymy na Państwa udział w tworzeniu wydarzeń, które upamiętnią wyjątkowy Jubileusz Edmunda Niziurskiego.

Serdecznie zapraszamy do uczestnictwa w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, imprezach towarzyszących oraz spotkaniach z rodziną Edmunda Niziurskiego!

Organizatorzy

prof. UJK dr hab. Agnieszka Miernik,

prof. UJK dr Kinga Solewicz

dr hab. Marta Bolińska, prof. UJK (przewodnicząca Konferencji)

dr hab. Małgorzata Krzysztofik,

mgr Agnieszka Dolecka

mgr Aleksandra Kobiałka (sekretarz Konferencji)

mgr Edyta Olszańska-Smolarek

lic. Rozalia Urbanik

Adres: ul. Uniwersytecka 17, Kielce

Data zgłaszania uczestników: 09.05.2025

Opłata: 500 zł

Do pobrania:

- Zgłoszenie_konferencja_Niziurski2025.pdf
- Zaproszenie_konferencja_Niziurski2025.pdf

Linki:

- <https://ilij.ujk.edu.pl/niziurski2025>

Słowa kluczowe: Niziurski Edmund, proza polska, literatura dla dzieci i młodzieży